

אירועים שהיו

- י"ח בטבת תשנ"ה (21.12.94)
  - **פרופ' יובל נאמן**
חבר האקדמיה
הנצח בקוסמולוגיה החדשה והבריאה כאירוע שבשגרה
- כ"ב בטבת תשנ"ה (25.12.1994)
  - **פרופ' מוחמד א' נור אל-דין**
האוניברסיטה של קהיר
New Archaeological Finds in Egypt
- ב' בשבט תשנ"ה (3.1.95)
  - **פרופ' שמואל שאלתיאל**
מכון ויצמן למדע
בקרה ביולוגית באמצעות אנזימים:
קרישי דם והמסתם
- כ"ח בשבט תשנ"ה (29.1.95)
  - **Prof. Thomas V. Gamkrelidze**
אוניברסיטת טביליסי
Language Typology and Linguistic
Reconstruction
- א' באדר א' תשנ"ה (1.2.95)
  - **Prof. Velcheru Narayana Rao**
אוניברסיטת ויסקונסין
Poetry in the Public Sphere: Remembered
Verses from Premodern India
- ב' באדר א' תשנ"ה (2.2.95)
  - **Prof. Thomas V. Gamkrelidze**
אוניברסיטת טביליסי
On the Problem of the Asiatic Homeland of
Indo-European Culture
- י"ג באדר ב' תשנ"ה (15.3.95)
  - **Prof. Sanjay Subrahmanyam**
אוניברסיטת דלהי
Vasco da Gama - History and Hagiography

הרצאות החברים החדשים

האסיפה הכללית הפתוחה

ח' דחנוכה תשנ"ה (5.12.94)

פרופ' חיים יונה גרינפלד ז"ל

שטר "מתנת בריא" ממערות נחל חבר

פרופ' רפאל משולם

מן הכימיה של החשיש למערכת ביוכימית חדשה במוח

פרופ' יוסף נוה

קטע הכתובת המונומנטלית הארמית מתל דן

שוב נפרצת הרקורסיביות הדיאלקטית של האנייה-סובייקט שהכרנו, ומצטייר קו ליניארי מהעבר האישי אל הווה-עתיד לא ודאי הנפתח אלא השאלה האופטיבית בשורה האחרונה. בתשתית ההצהרה הלירית מונחת תפיסה של אני רצוף וקוהרנטי החשוף לזמן ביוגרפי, המתבונן בהתנסותו מתוך נכונות לאמצה כשלו. הסלידה העצמית של המשורר הטמילי מוחלפת עתה בהכרה העמומה קמעה, ברצונות המניעים את הדובר שעליהם אין הוא מוכן לוותר אפילו בתגובה לדחיית האל אותו. רצונות אלה מעצבים סובייקט אחר, הדבק בעצמיותו והאוצר את זכרונותיו במתכונת שניתן לכנותה "דיסקורסיבית". סובייקט כזה הוא תוצאה של אינטגרציה גמישה יותר ומפוצלת פחות מזו המתגלה בקודמו הטמילי. יחד עם גמישות זו ניכר ריבוי מגוון יותר של הקולות או של העצמים הפנימיים הנעים בין רתיעה מהאגו על צרכיו ומאוויו ובין קבלה אגרסיבית של היסודות החושניים בהוויה האמפירית:

מדוע יצרנו
יצורים של טעם,
של העין והאוזן
והריח הנידף,
תאבים לעינוגו של גוף
המתחכך בגוף?
מדוע חוננתנו במשחקם של אלה
אם חשבת אותו לחטא?
האם בכדי תשתעשע
בקסמים הללו,
כדי להעביר את הזמן לריק,
הו אדון בקאלהאסטי?¹¹

הגוף תובע את שלו ואין המשורר נדחף לעמדת התגוננות או למלחמת פנים בין מרכיבי זהותו העוינים. ההתקפה עוברת החוצה לשטח האויב האלוהי שמולו ניצב האדם כמכלול אחד ומלוכד למדי. מכלול זה מתאפיין בתכונות שאת חלקן בודדנו לעיל: הרחבת גבולות האני המכיל בתוכו עתה נימות ומרכיבים מגוונים, סותרים ודו-משמעיים; אינטגרציה רופפת וגמישה יותר של הקולות והדחפים הפנימיים הבוקעים אל פני השטח; קשב הדוק יותר לקולות אלה ולטענות החושים והגוף; היצמדות למושגי זמן ליניאריים והתפתחותיים השואפים אל קונסטרוקציה מחודשת של ההווה; מיתון הדיכוטומיה הדיאלוגית הנובעת מהקשר הבהקטי ואיחוי הקרע העמוק בתשתית האישיות. מתהווה לעינינו סובייקט מטיפוס חדש המבטא ריבוי קוהרנטי על בסיס התבוננות דיסקורסיבית ורגישות חדה לגוני הנוף הפנימי החולף. "גילויי" של סובייקט דיסקורסיבי זה – ששורשיו נעוצים בתמורות מרחיקות-לכת בהקשרים החברתיים והפוליטיים בתקופה הנוכרת – מסמן תפנית היסטורית בתרבות הדרום ושידוד מערכות קונצפטואליות לקראת התגבשותו של מבנה דינמי חדש, בתר-בינימי, בחלק זה של תת-היבשת ההודית.

הערות:

1. KARAikkALAMMAIYAR, ATPUTAT TIRUVANTATI 1-2
2. CEKKILAR, PERIYA PURANAM 1.5.24
3. BRHADARANYAKA UPANISAD 1.4.1-5.7
4. בדומה לטיעונו המפורסם של שנקרה, הדמות המרכזית בזרם ה-ADVAITA הקדומה: הטלת ספק בקיומו של האני היא הוכחה ניצחת לקיום זה.
5. ANIKKAVACAKAR, TIRUVACAKAM, TIRUCCATAKAM 13
6. שם, 20
7. שם, 22
8. DHURJATI, KALAHASTISVARASATAKAMU 73
9. שם, 32
10. שם, 101
11. שם, 75

סדרת הרצאות

מפגשים בין דתות – המאבק על זהות

- א' בשבט תשנ"ה (2.1.95)
  - פרופ' שמואל נ' אייזנשטדט
  - קונפוציוניזם ובודהיזם ביפן
- ט' בשבט תשנ"ה (10.1.95)
  - פרופ' בנימין ז' קדר
  - האסלאם כבעיה נוצרית מערבית בימי הביניים
- י"ז בשבט תשנ"ה (18.1.95)
  - פרופ' אריק כהן
  - בודהיזם ונצרות בתאילנד
- כ"ג בשבט תשנ"ה (24.1.95)
  - פרופ' יוחנן פרידמן
  - חירות דתית וכפייה דתית במסורת האסלאם
- י"ב באדר ב' תשנ"ה (14.3.95)
  - פרופ' גדליה סטרומזה
  - "הפילוסופיה של הברברים" – על עיצובה של הזהות הנוצרית
- כ' אדר ב' תשנ"ה (22.3.95)
  - פרופ' משה אידל
  - זהות קוסמופוליטית – תפיסתו העצמית של ר' יוחנן אלימנו

פרופ' איתן קולברג

השהאדה באסלאם הקלסי

פרופ' מיכאל קונפינו

תולדות רוסיה ומאורעות ההווה

פרופ' שמואל שטריקמן

ממדעי הטבע אל מדעי הרוח – סיור בסטטיסטיקה של שפות

פרופ' נתן שרון

סוכרים והכרה ביולוגית

חברי אקדמיה בארוחת הערב המסורתית של חנוכה. מימין לשמאל: פרופ' חיים יונה גרינפלד ז"ל, פרופ' חיים תדמור, פרופ' רפאל משולם

גדליה סטרומזה הפילוסופיה של הברברים (תקציר)

ההרצאה דנה בשאלה שטרם נשאלה במישורן במחקר: באיזו מידה פיתחה הנצרות הקדומה סקרנות חדשה ודרכי התייחסות חדשות – בלתי מוכרות אצל הוגים פאגאניים – כלפי העמים ה"ברברים", בעיקר במזרח. שאלה זו שואבת את הצדקתה מכך שהנצרות, בבחינת דת אקומנית מיסיונרית, פנתה מראשיתה אל כל בני האדם מכל התרבויות והעמים, ולא ייחסה לתרבות היוונית-הרומית עדיפות על תרבויות אחרות. נוסף על כך התבססו ההוגים הנוצרים על גישה רומנטית לעולם ההלניסטי, גישה המשבחת את חכמתם של עמים ברברים מסוימים, כגון היהודים, הפרסים, היהודים. את הגישה הזאת פיתחו לכיוונים חדשים והגדירו אותה כ"פילוסופיה ברברית". התשובה לשאלה המרכזית איננה חד-משמעית, בעיקר משום שמן המאה הרביעית הזדהו הנוצרים יותר ויותר עם העולם הרומי וקיבלו בין השאר את רגשי העליונות המסורתיים כלפי ה"ברברים", העמים שמחוץ למעגל התרבותי-הלשוני-הפוליטי של האימפריה הרומית.

ו' באדר ב' תשנ"ה (8.3.95)

פרופ' שלומית רמון-קין

האוניברסיטה העברית בירושלים

סיפור שמנסה לגעת: ייצוג המציאות ובניית האני

י' באדר ב' תשנ"ה (12.3.95)

טקס הענקת הפרס בחקר הקבלה ע"ש גרשם שלום לפרופ' משה אידל

הרצאת פרופ' משה אידל על

מקור לתודעתו המשיחית של שבתי צבי

כ"ו באדר ב' תשנ"ה (28.3.95)

ההרצאה השנתית לזכרו של פרופ' שלמה פינס במלאת חמש שנים למותו

פרופ' מוחסן מהדי

אוניברסיטת הארווארד

Alfarabi and the Abbasid Political Order

ד' בניסן תשנ"ה (4.4.95)

ד"ר מרגלית פינקלברג

אוניברסיטת תל-אביב

הארוס האפלטוני: אסטרטגיות של פרשנות